

ÁMORTH ANGELIKA

JÓ KERESZTÉNY HÁBORÚ IDEJÉN

Augusztusi reggel volt. Ez a nap is ugyanúgy indult, ahogy a család minden eddigi vasárnapja. A bundáskenyeret elfogyasztották és a kávéscsészék is kiürültek már. A vén kutya a tegnapi vacsoráról maradt csontokat rácsálgatta. Az utca halk volt. Csak egy autó hangja törte meg a reggeli csendet, lassan és kimérten haladt a kátyus, kavicsos úton. Kinn szeles volt az idő, kicsit szemerkélt is. A nő mosogatott, a gyerekek fész búkoztak, a férfi a reggeli híradót nézte a tévében.

„Ismét összetűzésbe keveredtek a szakadárok és az ukrán hadsereg. Huszonhárom ember meghalt, négyen súlyos állapotba kerültek, a sebesültek pontos száma még nem tisztázott, többen el is tűntek.”

Az apa kikapcsolta a tévét. Haragosan sóhajtott egy nagyot, ezzel adva hangot nemtetszésének.

– Semmi mást nem mutatnak ebben a rohadt híradóban, csak ezt a szaros háborút. Mintha más nem is történe a világban, mintha megállt volna az élet! Hogy ott döglőlnének meg mihamarabb mind, ahányan vannak.

A ház csendes maradt, válaszra nem méltatva a férfi kommentárját. A gyerekek tovább fész búkoztak, a nő megtörölte vizes kezét.

– Na jó, kaptátok össze magatokat! Induljunk, mert elkészünk a templomból.

MAGÁNY

Egy nyári napon történt. Kinn kellemes idő volt, a levegő már lehűlt, csak az aszfalt őrizte a forró nap emlékét. Az utca tele volt siető emberekkel. Valaki a párjához sietett, valaki a barátaihoz, valaki a rokonaihoz. Egyedül hősünk nem sietett. Lassan végigsétált a haza vezető úton, mélyen magába szívta a kellemesen hűvös nyári levegőt, szemével mosolyogva pásztázta a siető embereket. De mosolyába becsempésződött némi szánalom. Ezek állandóan csak

sietnek. Nincs idejük élvezni az élet apró szépségeit, mindig valami mással vannak elfoglalva – gondolta magában, miközben belsejét eltöltötte valami szokatlan hiányérzet. Bár ha jobban belegondol, nem is volt olyan szokatlan. Évekkel ezelőtt érzett már valami hasonlót. Akkor még ritkán jelentkezett, de ahogy teltek az évek, egyre gyakoribbá és nyomasztóbbá vált ez az érzés. Persze erről soha senkinek nem beszélt. Erős nőnek ismerte őt a környezete, és ő is igyekezett eleget tenni az önmaga által létrehozott mintaképnek.

Otthon elvégezte szokásos teendőit, amiket évek óta minden hétköznap este szertartásszerűen megtett. Levette a magas sarkút, amelybe az egész napos használat után már belegémberedett a lába, megmasszírozta fájó talpát, majd megengedte a fürdőben a vizet. Amíg megtelt a kád, befőzte a gyógyfűteáját. Minden este más-más teát főzött magának, hisz nem árt a változatosság. Tegnapelőtt gyömbérteát ivott, tegnap kamillából készültet, ma pedig – fodormenta következett volna. De hősünk gondolt egyet, és úgy döntött, néha belefér az életbe egy kis rögtönzés is, és menta helyett citromfűvet főzött be. Elmosolyodott bohóságán és elindult a fürdő felé. Amikor a kád megtelt, hozzáadott egy nagy adag fürdőhabot, levetkőzött, és belebújt. Húsz perc után (mert hisz hova siessen), kikecmergett a vízből. Következett az elmulaszthatatlan testápolózás. Ennek köszönhette ugyanis, hogy hatvanöt éves korára úgy nézett ki, mint egy ötvenéves. Meg különben is, a lassan negyven éve végzett heti 60 órás idegtépő üzletvezetői munka után ennyit mégiscsak megérdemelt.

Belebújt selyem hálóingjébe, felvette hálóköntösét, holott még nem készült lefeküdni. De hát kimenni sem tervezett már sehova, úgyhogy öltözete így alkalomhoz illőnek bizonyult. Leült karosszékébe a bögre teával és olvasni kezdett. De nem tudott a könyvre összpontosítani, gondolatai akarva-akaratlan állandóan máshová sodorták. Magával ragadta a nosztalgia.

Először gyermekkorára gondolt. Hat testvérére és meggyötört édesanyjára, aki állandóan arra tanítgatta gyermekeit, ne kövessék el azokat a hibákat, amelyeket annak idején ő elkövetett. Anyja egy megtört, kimerült alakként ivódott be emlékezetébe. De volt abban az asszonyban egy felejthetetlen különlegesség – a mosolya. Minden áldott este egy indokolatlanul őszinte mosollyal hajtotta álomra fejét.

Majd ifjúságára gondolt. Az akkor még életre szólónak tűnő barátságok és szerelmek korára. Ez volt élete legmozgalmasabb időszaka. Magával ragadta az élet, mindig történt vele valami érdekes, és mindig volt kivel megosztania élményeit, vagy esetleges felfedezéseit és váratlan rádöbbenéseit. És amilyen szép volt ez a korszak, olyan hamar el is múlt. Barátai szétszéledtek a világban, többen

családát is alapítottak, és ő magára maradt. Persze ő sem állt távol a családalapítás gondolatától, de mikor odáig jutott, hogy elkötelezze magát, barátai nagy többsége már a válásnál tartott. Ekkor nyilallt bele az a nagy félelem, hogy őréa is ez vár majd: válóper, vagyonomegosztás, gyermektartási és gyermekelhelyezési perek; dráma és fájdalmas emlékek, semmi több. És a félelem olyannyira eluralkodott rajta, hogy amikor kapcsolatuk elérte az első válságos időszakot, hátat fordított mindennek, és ahogy mondani szokás, felégetett maga mögött minden hidat. Hisz a problémák megelőzése mindig könnyebb, mint a megoldása.

Ezután belemerült a munkába. Magával sodorták a hétköznapiak, a napi rutin, és észre se vette, ahogy elröpültek felette az évek.

Most hirtelen úgy döntött, felhagy a noszalgizással. Az emlékek felkavarták és a hiányérzetéhez egy mérhetetlen szomorúság is társult. Elöntötte a magány. Sírni próbált, de nem sikerült. Tudat alatt most is igyekezett eleget tenni a maga elé támasztott elvárásoknak. Hisz ha sírni kezd, beismeri, hogy boldogtalan. És akkor összedől az évtizedek által festett összkép, amit magáról és életéről alkotott. És ha ez is összedől, mi marad meg neki?

Úgy döntött, lefekszik. Igaz, nem volt álmos, de megszokta már, hogy hosszú ideje altatóval tud csak elaludni. A gyógyszer az éjjeliszekrényén állt. Bevett belőle egyet és ledőlt. De a tableta nem hozta meg a várt hatást. Zaklatott lelkiállapotára való tekintettel beszedett még egyet. És ekkor jött el élete eddig leghajmeresztőbb ötlete: beszedhetné akár az egész csomagot is. Egy kis időre megrémült a gondolattól, de utána megállapította, nincs veszítenivalója. Megnyugtatta a tudat, hogy bármikor kiszállhat és egy szomorú mosollyal az arcán mégiscsak elaludt.

LEVÉL

Kedves... Ne haragudj rám. Tudom, sok fájdalmat okozok most neked. Ismerlek. Most tombolsz, őrjöngsz. De kérlek, bocsáss meg. Legalább te ne utálj. Elég az nekem, hogy én utálok magam.

Nem akartam idekerülni. Tudod, mindent megtettem, hogy ne így alakuljon. Azt hittem, fizikailag lesz nehéz. De tévedtem. Lelkileg. És nem nehéz, hanem elviselhetetlen.

Amikor az elsőt lőttem le, akkor még a félelem vezérelt, és eltompított bennem minden egyéb érzést. Este egy társam megdicsért, hogy milyen jól

célzok. Hánytam, annyira utáltam magam. Aztán lassan beleszoktam. Elkezdett felemészteni az üresség. De még bennem volt a hit, hogy egyszer hazakerülök és véget ér ez a szörnyűség.

Kérlek, bocsáss meg.

Tegnap történt valami. Őrt álltam és közben volt időm gondolkodni. Épp győzködtem magam, hogy mindent helyesen teszek, hogy nincs más választásom. Erősnek kell lennem. Úgy döntöttem, megtanulom gyűlölni az ellenséget. Talán úgy könnyebb lőni. Fejemben ordítottam, átkoztam őt, az anyját, az istenét, az egész fajtáját. Elkapott a hév, hirtelen jólesett a gyűlölködés. Olyan felszabadító volt. Ekkor észrevettem egyet a területünkön. Reflexszerűen lőttem. Büszkeség töltött el, és megrémültem ettől az érzéstől. Hisz én nem lehetek az az ember, aki büszke magára, ha embert ölt!

Kérlek, bocsáss meg.

Nem volt senki a láthatáron kettőnkön kívül. Úgy döntöttem, odamegyek hozzá. Mellé térdeltem. A zsebeibe nyúltam, bár nem tudom, mi vezérelt erre. A belső zsebben egy fényképet találtam. Egy nő volt rajta, meg egy kisfiú. Lehet, hogy csak képzeletem, de kiköpött úgy néztek ki, mint te és a fiunk. Mosolyogtak, a szemük boldogságtól sugárzott. Boldog család lehetett.

Megöltem az apát, a férjet. Érted?

Itt mindenki olyan, mint én. Apa, férj, fiú, barát. És én őket gyilkolom. Kötelességből. Hány embert kell még megölnöm, mielőtt én is kapok egy golyót? Elhatároztam, hogy többet egyet sem. Én egyszerűen képtelen vagyok ezzel élni!

Kérlek, bocsáss meg!

Tudom, hogy rosszat cselekszem, hogy megkeserítelek ezzel. De ha nem teszem meg, vajon hány hozzád hasonlónak teszem még tönkre az életét. És én mitől vagyok értékesebb? A rossz és a kisebb rossz között kell választanom. Csak egy golyó, és többé sosem kell majd ölnöm. Ez az utolsó.

Bocsáss meg.